

UCHWAŁA Nr XVI/68/2015
RADY GMINY ŁĘKA OPATOWSKA
z dnia 16 grudnia 2015

w sprawie: Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Łęka Opatowska na lata 2016-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1515 ze zm.) i art. 1, 2 ust. 1-5 z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 ze zm. w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 24, poz. 128) Rada Gminy Łęka Opatowska uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Łęka Opatowska na lata 2016-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łęka Opatowska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016r.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Łęka Opatowska.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Jerczyński

UZASADNIENIE

w sprawie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Łęka Opatowska na lata 2016-2020

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r o ochronie zdrowia psychicznego zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym ochrona zdrowia psychicznego, należy do zadań własnych gminy. Zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego realizowane będą przez działania określone w/w programie, który jednocześnie określa podmioty biorące udział w jego realizacji oraz wytycza ich kierunki działań. Podejmowane działania mają na celu promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Ważnym elementem jest edukacja społeczna w zakresie higieny zdrowia psychicznego i umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz zapewnianie osobom chorym psychicznie dostępu do opieki zdrowotnej, a także innych form opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i lokalnym.

Projekt uchwały przewiduje przyjęcie „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Łęka Opatowska na lata 2016-2020”, który określa cele oraz sposób realizacji zadań wynikających z programu.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Jerczyński

Promocja zdrowia i zapobieganie zaburzeniom psychicznym może prowadzić do zdrowia, zysków społecznych i ekonomicznych, wzrostu inteligencji społecznej i wydajności ekonomicznej, zmniejszania ryzyka zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania, oraz ograniczenie kosztów ochrony zdrowia i opieki społecznej

**GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
W GMINIE ŁĘKA OPATOWSKA
na lata 2016 – 2020**

I. WPROWADZENIE

Obecna definicja zdrowia przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia jest następująca:

„Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwo, ale także stan pełnego, fizycznego i umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia)”

Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan. Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu – na jego wzmacnianiu.

Zdrowie psychiczne jest istotnym elementem zainteresowań zdrowia psychicznego. Zaburzenia psychiczne są uznawane za przejaw choroby psychicznej. Jest to utrata umiejętności efektywnego reagowania przez organizm człowieka na bodźce generowane poprzez środowisko zewnętrzne jak i wewnętrzne. To z kolei wpływa na utratę równowagi wewnętrznej i adaptacji do jednego bądź drugiego środowiska.

W sytuacji zaburzeń psychicznych dochodzi do nieprawidłowości czynności psychicznych mających przyczynę poza organizmem człowieka – zaburzenia reaktywne lub tkwią w zmianie czynności organizmu – zaburzenia organiczne. Podsumowując: zaburzenia psychiczne to utracona – niekoniecznie bezpowrotnie – równowaga wewnętrzna i adaptacja społeczna.

Czym się wyróżniają choroby psychiczne wśród innych pojawiających się u człowieka ? Przede wszystkim sposób w jaki przejawia się choroba psychiczna. Obrazem zaburzeń są zakłócenia w wypowiedziach czy zachowaniu. Prawie zawsze zmiany w kontakcie z otoczeniem budzą dezaprobatę środowiska. Wyobcowanie chorego – to druga cecha chorób psychicznych. Bywa i tak, że zaburzenia psychiczne są bardzo głębokie i całościowe, wówczas funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie staje się niemożliwe. Pomimo różnorodności chorób psychicznych można wyróżnić parę cech wspólnych tego typu zaburzeń.

1. Zmiana w sposobie przeżywania,
2. Cierpienie,
3. Utrudnianie lub zerwanie kontaktu z otoczeniem,
4. Brak krytycyzmu,
5. Zmiany w systemie wartości.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata

2016 – 2020 jest:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Program ten powiązany jest ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Łęka Opatowska na lata 2011 – 2020, Gminny m Programem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Programem Narkomanii, Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Łęka Opatowska, Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęka Opatowska.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz inne powołane do tego instytucje. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe, grupy samopomocy pacjentów i innych rodzin oraz inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

- Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnej dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- Kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

III. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami w gminie Łęka Opatowska jest realizowana w ramach podstawowej opieki medycznej w formie doraźnej, ambulatoryjnej, finansowej ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne.

Z budżetu Gminy Łęka Opatowska finansowane są zadania z zakresu pomocy społecznej, które nakreśla ustawa o pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej odbywać się będzie poprzez:

- Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców w szczególności obejmuje poradnictwo prawne, medyczne, psychologiczne i rodzinne – realizowane w ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej,
- Podejmowanie działań interwencyjnych w celu umieszczenia osób w szpitalu psychiatrycznym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, lub domu pomocy społecznej – pomoc w wykonywaniu postanowienia,
- Podejmowanie działań w celu częściowego bądź całkowitego ubezwłasnowolnienia ustanowienie opiekuna prawnego,
- Podejmowanie działań interwencyjnych w celu umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody, w trybie nagłym,
- Realizacja zadań wynikających z ustawy o zdrowiu psychicznym, ustawy o pomocy społecznej.

W/w zadania są kontynuacją zadań wynikających z Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w gminie Łęka Opatowska na lata 2012-2015.

IV. ZADANIA

Celem Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego i Zapobiegania Zaburzeniom Psychicznym na lata 2016 – 2020 , tak jak w latach poprzednich 2012-2015 jest stworzenie podstaw do podjęcia działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców Gminy Łęka Opatowska mających na celu ograniczanie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienia dostępności do form pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

V. CELE

Cel szczegółowy 1

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Grupa docelowa:

- Dzieci i młodzież szkolna
- Dorośli, w tym: rodzice, opiekunowie prawni dzieci i młodzieży, pracodawcy i pracownicy lokalnych zakładów pracy
- Społeczność lokalna

Zadania

- Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat zdrowia psychicznego (ulotki, plakaty, broszurki, pogadanki, kampanie edukacyjne).
- Upowszechnienie informacji o ogólnopolskim Kryzysowym Telefonie Zaufania, oraz o ogólnopolskim Pogotowiu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.
- Organizowanie w szkołach działań z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego.
- Wprowadzanie do szkolnych programów nauczania tematyki promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i zdrowego stylu życia.
- Wprowadzanie w szkołach programów informacyjno-edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego.
- Działania edukacyjno-informacyjne (pogadanki, prelekcje, plakaty, kampanie edukacyjne itp.) w tym w obszarze zapobiegania uzależnieniom (alkohol, narkotyki, dopalacze itp.) przemocy, kształtowaniu właściwych postaw rodzicielskich.
- Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel szczegółowy 2

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Grupa docelowa

- Dzieci i młodzież szkolna
- Dorośli w tym: rodzice i opiekunowie prawni dzieci i młodzieży, u których stwierdzono choroby psychiczne, rodziny i osoby dotknięte przemocą

Zadania

- Wspieranie rodziców w procesie wychowania dzieci, u których stwierdzono choroby psychiczne.
- Organizowanie działań wspierających w sytuacjach życiowych zagrażających zdrowiu psychicznemu, m. in. wynikających z bezrobocia, bezdomności.
- Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą.
- Organizacja systemu poradnictwa i pomocy.
- Prowadzenie zajęć warsztatowych w oparciu o programy profilaktyczne ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży i osób starszych.
- Organizowanie czasu wolnego poprzez: zajęcia pozalekcyjne, organizowanie kółek zainteresowań w szkołach.
- Prowadzenie zajęć dotyczących agresji, przemocy dla uczniów.

Cel szczegółowy 3

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Grupa docelowa

- dzieci i młodzież szkolna
- dorośli w tym: rodzice i opiekunowie prawni dzieci i młodzieży, u której stwierdzono choroby psychiczne, rodziny i osoby dotknięte przemocą.

Zadania

- Współpraca z warsztatami terapii zajęciowej na terenie powiatu, które mają na celu ogólne usprawnienia, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej.
- Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Środowiskowym Domem Samopomocy działającymi na terenie powiatu.
- Zapewnienie uczniom z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnym warunków i możliwości pobierania nauki zgodnie z indywidualnymi potrzebami i predyspozycjami.
- Prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego skierowanych dla grup docelowych zgodnie z potrzebami ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób starszych.
- Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz integracji osób z zaburzeniami psychicznymi w tym niepełnosprawnych.
- Zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego ludziom chorym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społecznego.

Cel szczegółowy 4

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Grupa docelowa

- *Mieszkańcy gminy Łęka Opatowska*
- *Osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym niepełnosprawnymi.*

Zadania

- Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzami rodzinnymi na obszarze powiatu i województwa.
- Gromadzenie i upowszechnianie informacji o dostępnych mieszkańcom gminy Łęka Opatowska formach psychiatrycznej opieki zdrowotnej funkcjonujących na obszarze powiatu i województwa.

Cel szczegółowy 5

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Grupa docelowa

- Mieszkańcy gminy Łęka Opatowska

- Osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym niepełnosprawnymi

Zadania

- Kontakt osób z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Urzędem Pracy w Kępnie w celu przedstawienia ofert pracy znajdujących się w rejestracjach urzędu pracy za pośrednictwem GOPS w Łęce Opatowskiej.
- Współpraca Gminy w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie: tworzenie warunków dla zwiększenia dostępności różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia.
- Prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencji do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej, w tym rozwój form zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększenia aktywności zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi (GOPS, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny itp.).
- Kontakt z zakładami pracy chronionej w celu uzyskania ofert

Cel szczegółowy 6

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Grupa docelowa

- Osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym niepełnosprawne.

Zadania

- Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych.
- Realizowanie pomocy finansowej i rzeczowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Punktem wyjścia do realizacji jakichkolwiek działań skierowanych do mieszkańców gminy Łęka Opatowska jest przedstawienie rzetelnych, jasnych i sformułowanych w dostępny sposób informacji na temat zdrowia psychicznego szeroko rozumianego.

W naszym społeczeństwie niekorzystnym zjawiskiem jest powszechne i niezmiennie wyrażanie i przekonanie, że choroba psychiczna jest wstydliva i wymaga ukrywania jej przed ludźmi. Świadczy to, jak silne jest w świadomości społecznej piętno rozpoznawania choroby psychicznej, które prowadząc do przemilczania lub ukrywania choroby może skomplikować los chorych i utrudnić udzielanie im właściwej pomocy we właściwym czasie.

Ze względu na narastającą liczbę osób z zaburzeniami psychicznymi zależnymi od czynników psychospołecznych, potrzeby w opiece na d zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży są

znaczne, w związku z tym na bazie istniejących już form wsparcia należy w miarę możliwości rozbudować istniejące zasoby. Uwrażliwić psychologów zatrudnionych w szkołach na problemy związane z wykrywaniem wczesnych zaburzeń psychicznych u dzieci a także zaproponować organizację niektórych spotkań tak, aby uświadomić dzieciom czym są choroby i chorzy psychicznie. Na bazie poznania zagadnienia pobudzić akceptację, zrozumienie oraz przeciwdziałać dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi. Częstokroć szkoła to pierwsze i jedyne miejsce gdzie udaje się „wyłapać” różnego rodzaju nieprawidłowości u dzieci.

Na dzień dzisiejszy bardzo wiele pozytywnego dzieje się w szkołach, które współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kępnie. Pomoc ta polega na wspomaganiu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyce uzależnień i innych wychowawczych, terapii zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, wspomaganiu wychowawczej edukacji funkcji rodziny oraz szkoły. Sprawami związanymi z problemami alkoholowymi i profilaktyką w tym zakresie na terenie gminy Łęka Opatowska zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Życie osób nadużywających alkoholu jest poważnie zaburzone we wszystkich sferach: społecznej i rodzinnej. Wśród zaburzeń psychicznych alkoholika na plan pierwszy wysuwają się tutaj halucynacje czyli omamy, słuchowe. Inną formą ciężkich zaburzeń psychicznych jest paranoja alkoholowa. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, nadużywanie innych używek i leków.

Na prawidłowe funkcjonowanie mieszkańców gminy Łęka Opatowska korzystny wpływ ma na pewno udział we wszystkich imprezach sportowych i integracyjnych. Należy starać się organizować takie formy spędzenia czasu wolnego w miarę posiadanych środków w budżecie.

Niezdrowy sposób odżywiania, problemy z regularnym w miarę uprawianiem wysiłku fizycznego, rezygnacja z używek, niewłaściwa walka ze stresem i ignorowanie go, to czynniki utrudniające nam ogólne funkcjonowanie. Jeżeli zmienilibyśmy swoje nastawienie oraz swoje wszelkie nawyki związane z tymi problemami, moglibyśmy zapewnić naszemu organizmowi ogólnie dobrą kondycję zarówno fizyczną i psychiczną.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- budżet Gminy Łęka Opatowska
- własnych dochodów (podmioty statutowo podejmujące na rzecz zdrowia)

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

- Urząd Gminy Łęka Opatowska
- Placówki oświatowo-wychowawcze Gminy Łęka Opatowska
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej
- Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łęka Opatowska

VIII. WSPÓŁREALIZATORZY PROGRAMU

- Niepubliczne Zakłady opieki Zdrowotnej działające na terenie Gminy Łęka Opatowska
- Niepubliczna Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kępnie
- Posterunek Policji w Trzcinity z siedzibą w Laskach
- Stowarzyszenia i Organizacje Pozarządowe działające na terenie Gminy Łęka Opatowska
- Zakłady Pracy działające na terenie Gminy Łęka Opatowska

IX. MONITOROWANIE

- Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie na bieżąco przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej, poprzez stały kontakt z podmiotami Programu.

X. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej do końca I kwartału następnego roku przedłoży Radzie Gminy Łęka Opatowska sprawozdanie z realizacji Programu.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016 – 2020, ma za zadanie zaprezentowanie przyszłym realizatorom wykazu problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które winny być uwzględnione dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Łęka Opatowska podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.

Przedstawiając niniejszy program należy stwierdzić, że niektóre elementy są już realizowane. Są jednak propozycje które realizowane będą w trakcie trwania Programu.

Ważnym czynnikiem wpływającym na nasze zdrowie psychiczne oraz poczucie szczęścia i spełnienia w życiu jest rozwijanie własnych zainteresowań, praca, zabawa, nauka poprzez zabawę, edukacja i kultywowanie zdrowej filozofii życiowej, umiejętność dopasowania się i zharmonizowania swojego świata wewnętrznego ze światem zewnętrznym.

**Termin realizacji Programu Zdrowia Psychicznego w Gminie Łęka Opatowska :
styczeń 2016r. do grudzień 2020r.**

SPIS TREŚCI:

I WPROWADZENIE

II. PODSTAWY PRAWNE

III. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

IV. ZADANIA

V. CELE

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

VIII. WSPÓŁREALIZATORZY PROGRAMU

IX. MONITOROWANIE

X. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

XI. PODSUMOWANIE

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Jerczyński